

VERDIEPING

Esther 1

vers 1-4: Het boek Esther begint met een introductie van de geweldige machtige koning: Ahasveros. Je zou over een boek waar God niet genoemd wordt kunnen zeggen: Ahasveros is de god van de wereld. Zijn rijk strekte zich uit van oost naar west; van India tot Turkije; van Rusland en de Kaukasus tot Egypte en Soedan. Dat rijk is de gehele toenmalig bekende wereld. Hij is degene die alles te zeggen heeft en alles in beweging kan zetten en er moet naar hem geluisterd worden. Hij heeft de hele wereld in zijn hand.

Ahasveros organiseert een feest zo ontzettend groot en indrukwekkend. Vooral de lengte maakt indruk: 180 dagen, een half jaar! Rondom zijn troon begeven zich alle heersers en machtigen van de gewesten die hem onderworpen zijn. Zelfs de legeroverste is aanwezig. Dit is een feest wat macht en succes uitstraalt. Er hoeft blijkbaar geen oorlog of verdediging gevoerd te worden. Alles aan dit feest viert het succes, de rijkdom, de macht en glorie van deze koning. In het Oude Testament speelt steeds de vraag of een koning de Heere God zichtbaar maakt als de eigenlijke Koning of dat zijn regering God verduisterd en naar zichzelf verwijst. In dit geval ligt de hele wereld aan de voeten van Ahasveros en de God van Israël wordt niet gezien of herkend. Ahasveros voelt zich sterk, wie maakt hem wat?

vers 5-8: Na 180 dagen feesten is het nog niet genoeg. Ahasveros doet waar hij goed in is: hij organiseert nog een feest. Wat de eerste indrukwekkend maakte in de duur van het feest, zo maakt dit feest het in kwaliteit. Alles is goud wat er blinkt. Het wordt georganiseerd in de tuin van het paleis. Nu is een tuin in het droge en warme Mesopotamië een uniek verschijnsel. Het woord 'tuin' heeft in deze context de connotatie van 'paradijs' en paradijs wil zeggen: water in de woestijn en prachtige bomen te midden van een droge omgeving. Zoals de tuin

van Eden ook in die streek gelokaliseerd wordt (Gen. 2.8). Het duurt 7 dagen, net zoals de schepping in Genesis 1. Het lijkt een verwijzing te zijn naar de volkomen schepping, dat alles goed is en goed komt door deze koning. God is niet nodig, want Ahasveros is god.

vers 9-22: Koningin Vasthi richt ook een feest aan. Voor de vrouwen. In tegenstelling tot de uitgebreide beschrijving van de feesten van haar man, worden bij haar geen details gegeven. Het enige detail is dat het niet in de tuin georganiseerd wordt, maar in het paleis. En dit paleis is niet van haar, maar van Ahasveros. Hij is degene met de autoriteit die toestemming geeft om het feest te vieren. Op het moment suprême, de zevende dag, is de koning dronken. Ahasveros wil met nog iets pronken, bovenop alles wat hij al heeft laten zien, namelijk met zijn prachtige koningin. Zij is zijn bezit. Hij roept zijn 7 dienaren bij zich en geeft hen bevel om met deze 7 mannen één vrouw te halen. Ze moeten haar 'brengen'. Dat moet geen probleem zijn. Toch wel. Vasthi weigert en Ahasveros wordt ontmaskerd als machteloos. Hij wordt ontzettend boos. Gefrustreerd dat hij niet krijgt wat hij wil. Het gevolg is dat een gewond ego represailles wil, die niet in verhouding staan met wat er gebeurd is. Zijn machteloosheid blijkt ook uit het feit dat hij niets doet zonder zijn adviseurs. Er is angst dat de macht die Vasthi heeft laten zien, overslaat op alle vrouwen in het rijk en dat zij zullen neerkijken op hun man. Angst van degenen die de machtspositie bekleden, veroorzaakt vaak onderdrukking en onrecht voor de potentiële 'tegenstanders'. Men gebruikt hier de wet om de vrouw tot zwijgen te brengen en de man het laatste woord te geven. Het ironische is echter dat juist door deze wet iedereen hoort wat Vasthi gedaan heeft.

Luistertip / leestip:

- *De ongelooflijke podcast* met Rik Torfs over het doorgronden van de huidige tijdgeest.
- Machiel Oppenhuizen, *Redding voor Gods volk. Bijbelstudies over Esther*, 2014.
- Herman Paul, *De slag om het hart. Over secularisatie van verlangen*, 2017.
- Rik Torfs, *Tijdgeest. Een perspectief op mens en tijd*, 2023.
- Bram van de Beek, *Ego. Een cultuuranalyse van het ik*, 2022.

BIJBELSTUDIE 1

Macht: heersen of dienen?

DOELSTELLING VAN DIT GESPREK

ALGEMEEN	Er wordt een start gemaakt met het nieuwe jaarthema: <i>Leer ons U te zien</i> .
WETEN	We weten dat God de mens macht heeft gegeven.
ERVAREN	We ervaren de invloed van anderen op ons (geloofs)leven en worden ons bewust van onze eigen invloed op anderen.
DOEN	We gaan op een verantwoordelijke en dienende manier om met de macht die ons is gegeven.

LIEDEREN

- **Themalied:** *U bent aanwezig (Sela)*
- OTH 268 – *Wees mijn verlangen*
- OTH 188 – *Heerser over alle dingen*

TERUGBLIK

Deel met elkaar hoe je aan dit nieuwe seizoen begint. Voor welke gebeurtenissen, zorgen of blijdschap kun je samen bidden en danken?

GEBED

Tip: Bid voor de overheid (Romeinen 13)

BIJBELGEDEELTE: ESTHER 1:1-22 EN MATTEÛS 20:25-28

INTRO

In onze tijd en cultuur zijn velen kritisch op macht. Dit heeft vaak te maken met machtsmisbruik. Een plek van macht is verdacht en wordt snel gewantrouwd. De overheid en bijvoorbeeld de politie hebben niet zomaar gezag meer in onze tijd. Er is zelfs sprake van een gezagscrisis. Sterker nog: Het is zelfs zo dat iemand in een machtspositie eerder als schuldige gezien wordt dan als slachtoffer. Het blijkt ook telkens weer dat goed omgaan met macht (en niet je eigen belang zoeken) heel lastig is. Vaak genoeg corrupteert macht degene die deze plek inneemt. Tegelijk benadrukken we dat iedereen gelijk is. De CEO is ook een gewone vent en de chef staat niet boven de groep maar is er onderdeel van. Allergisch reageren we als iets van bovenaf opgedragen wordt. Ieders mening telt en we zijn allemaal gelijk. Gezag is in onze tijd niet vanzelfsprekend. Het moet steeds weer 'verdiend' worden. Toch is het zo dat er nog steeds 'macht' of beter gezegd: plekken van invloed zijn. We geven niet altijd gezag aan degene die op een machtspositie staat in bijvoorbeeld de overheid, kerk of het bedrijf. Toch verlenen we wel degelijk gezag aan degene die wij waarderen of aan overtuigingen die

ons aanspreken. We worden beïnvloed door reclames, algoritmes of influencers. Er is nog steeds sprake van macht en invloed, maar dan bewust uit zelfgekozen bronnen of onbewust door de groep waar je bij wilt horen.

Ook Bijbels gezien heeft de mens een plek van macht gekregen. In Genesis 1 lezen we dat de mens namens God mag heersen over de schepping. We krijgen de wereld toevertrouwd om voor te zorgen en tot bloei te brengen. Helaas heeft de mens deze machtspositie misbruikt en zijn de gevolgen desastreus voor de schepping en onze relatie met God, natuur en medemens. In Mattheüs 20 roept Jezus op om anders met macht en invloed om te gaan dan de wereld om ons heen. Niet macht gebruiken voor eigen gewin, maar om de ander tot bloei te brengen en te dienen.

Opdracht/Vraag:

Noem voorbeelden van de macht of invloed die jij hebt in jouw relaties, werk, kerk of omgeving.

CONTEXT

Esther is een boek dat zich afspeelt zo'n 100 jaar na de Babylonische Ballingschap, het absolute dieptepunt in de geschiedenis van Israël. Na 70 jaar ballingschap is er de geweldige mogelijkheid, dat de ballingen mogen terugkeren naar het land Israël. Alleen niet iedereen gaat. Zo is er ook een Joodse gemeenschap in Susa, de hoofdstad van het grote Perzische Rijk. We lezen over koning Ahasveros die regeerde over een geweldig groot rijk. Een machtig man! De koningen van toen hadden een sterke ministerraad nodig, een groep adviseurs, rijksgronden, die wat aankonden. Die had Ahasveros. Het verhaal noemt twee keer zeven namen van persoonlijke dienaars en van raadsheren. Kortom: Ahasveros, de koning van het Perzische rijk, was machtig. Zijn Griekse naam was Xerxes. Er is één ding dat hem met al zijn macht en rijkdom lachwekkend maakt. Hij heeft de macht over

een enorm rijk met 127 provincies, maar is zijn vrouw, koningin Vasthi, niet de baas. Na een indrukwekkend feest van honderdtachtig dagen, waarin Ahasveros zijn macht en rijkdom laat zien, organiseert de koning nóg een feest – van slechts een week – voor de bewoners van de burcht Susa. De laatste dag is hij flink aangeschoten en wil hij Vasthi laten opdraven om zich als lustobject te laten bewonderen. Ze weigert. Iedereen van de gasten is daar getuige van. Wat een afgang voor de koning. Vasthi laat de koning weten: 'Bekijk het maar met je half of heel dronken macho club. 'Ik kom niet.' Vasthi wil zich niet door de ogen van een stel aangeschoten mannen laten uitkleden en bewonderen. Wij kennen de motieven niet voor haar weigering om op dat mannenfeest op te draven. Maar ze komt op ons over als een vrouw met een sterk karakter. Ook Vasthi blijkt machtig te zijn.

VERHALEN DELEN

'Macht is niets anders dan de vrijheid om te dienen' – Paul Donders

'Als je het karakter van een mens wil leren kennen, moet je hem macht geven' – Abraham Lincoln

Luister eens naar de podcast **Dienend leiderschap doe je zo** van Ben Tiggelaar.

BIJBELSTUDIE

Lees de bijbelgedeelten en bespreek (een selectie van) onderstaande vragen:

1. Wat zie je gebeuren in Esther 1 als je kijkt naar Ahasveros en zijn omgang met macht?
2. Door wie laat Ahasveros zich beïnvloeden? Door wie laat jij je adviseren en/of beïnvloeden? Hoe werkt dat bij jou?
3. Noem 3 personen die op jouw (geloofs)leven invloed hebben gehad. Denk ook aan schrijvers, muzikanten etc.
4. Lees Mattheüs 20:25-28. Wat leert Jezus ons hier over macht? Wat betekent dit voor onze verhoudingen? Denk aan man-vrouw, werkgever-werknemer etc.
5. God heeft ons een plek van macht gegeven (Genesis 1:26-27) wat verantwoordelijkheden met zich meebrengt. Welke verantwoordelijkheden draag jij en hoe vul je die in?

TOEPASSING / IN BEWEGING

Lees Kolossenzen 3:23-24. Leg je eigen taken en verantwoordelijkheden naast deze tekst. Hoe ga je morgen thuis of op het werk aan de slag?